

ЗАЯВА

Спільного представницького органу об'єднань профспілок у зв'язку з грубим порушенням представниками держави принципів соціального діалогу в управлінні соціальним страхуванням

Основою соціального захисту працюючих в Україні є система обов'язкового соціального страхування, яка забезпечує нині надання матеріального забезпечення та соціальних послуг у разі хвороби, нещасного випадку на виробництві, безробіття, а також у старості та в інших випадках. Цей досвід запозичено з європейської практики, відповідні права застрахованих осіб гарантуються Конституцією, законами України, Конвенціями і Рекомендаціями Міжнародної організації праці, Європейським кодексом соціального забезпечення.

На початку 2000-х років в Україні створено було фонди соціального страхування, які (крім Пенсійного фонду) є самоврядними організаціями. Бюджети фондів формуються в основному за рахунок внесків роботодавців та самих застрахованих осіб, управління фондами здійснюють правління, сформовані з представників держави, об'єднань роботодавців та всеукраїнських профспілок - законних представників застрахованих осіб.

Завдяки конструктивному діалогу трьох сторін фонди надавали застрахованим особам поступово зростаюче матеріальне забезпечення і соціальні послуги.

Однак останнім часом у страхових фондах розпочалися деструктивні процеси, державна сторона в особі Міністерства соціальної політики України розпочала цілеспрямовані дії, спрямовані на руйнування соціального діалогу в системі загальнообов'язкового державного соціального страхування, порушення паритетності в управлінні фондами соціального страхування, усунення профспілок від прийняття принципово важливих для людей рішень.

Питання затвердження бюджетів фондів соціального страхування, статутні та кадрові питання по призначенню чи звільненню їх керівників уже майже виведені з-під тристороннього управління та здійснюються державною стороною одноосібно чи в зговорі з представниками роботодавців.

Триває практика нецільового використання коштів Фонду соціального страхування на випадок безробіття. Значна частина коштів застрахованих осіб переводиться на утримання державних установ. Наприклад, за рахунок страхових коштів утримується не лише багатотисячний штат Державної служби зайнятості України, а й інші державні структури.

Однак і цього мало, уже готується наступний крок - законодавчі пропозиції щодо одержавлення майна фондів соціального страхування, яке було придбане за страхові кошти застрахованих осіб, під тиском державної сторони реєструється як державна форма власності. Не має сумніву що там незабаром поселяться різні держустанови або ж об'єкти буде розпродано.

Такий стан справ – не що інше, як підміна колегіальних рішень та законодавчо визначених засад соціального діалогу диктатом однієї державної сторони, в руках якої зосереджено одночасно функції управління, державного нагляду і право вето на соціальні видатки з бюджетів, Залишаючи тим самим двом іншим сторонам соціального діалогу функцію підпорядкованих спостерігачів.

За таких умов права та інтереси самих застрахованих громадян відверто ігноруються, державною стороною багато років блокується підвищення рівня страхових гарантій, зокрема досі залишається нижче конституційно визначеного рівня та не відповідає вимогам ратифікованих Україною конвенцій МОП мінімальний розмір допомоги по безробіттю. З 2015 року не відновлено санаторно-

курортне лікування застрахованих осіб за рахунок страхових коштів, яке вкрай необхідне для профілактики захворюваності і відновлення працездатності працівників, особливо зайнятих у шкідливих та важких умовах.

Оскільки законодавством встановлено, що роботодавці сплачують страхові внески на користь застрахованих осіб, а самі застраховані є членами страхових фондів, вважаємо за необхідне перейти до формування органів управління у сфері загальнообов'язкового державного соціального страхування двома сторонами – а саме загальнонаціональними репрезентативними об'єднаннями роботодавців та профспілок.

Функції держави - забезпечити створення законодавчої регулятивної бази та здійснювати нагляд і контроль за надходженням та використанням страхових коштів. Зазначене відповідає також практиці європейських країн, де держава передала декотрі свої повноваження інститутам громадянського суспільства.

У зв'язку з порушенням державною стороною принципів соціального діалогу в системі соціального страхування та практичним блокуванням можливості соціальних партнерів реалізувати свої законні права, профспілкова сторона як представник інтересів застрахованих осіб заявляє про призупинення своєї участі в роботі правління Фонду соціального страхування України та Фонду загальнообов'язкового державного соціального страхування України на випадок безробіття.

Вимагаємо від Прем'єр-міністра України Гройсмана В.Б. невідкладно провести зустріч з представниками СПО об'єднань профспілок з розгляду та прийняття узгоджених рішень з критично важливих питань:

1) відновлення з метою унеможливлення прийняття рішень в обхід позиції жодної з сторін паритетності в управлінні фондами соціального страхування шляхом внесення змін до нормативних актів стосовно порядку прийняття правлінням рішень більшістю голосів від кожної представницької сторони;

2) внесення змін до законів з загальнообов'язкового державного соціального страхування щодо формування складу правління страхових фондів на двосторонній основі, а саме представниками профспілок та роботодавців, залишивши за державою здійснення державного нагляду і контролю за діяльністю фондів соціального страхування, що дозволить усунути конфлікт інтересів серед представників держави;

3) законодавчого встановлення з метою гарантування дієвого соціального захисту застрахованих осіб, передбачених ратифікованими конвенціями МОП, Європейським кодексом соціального забезпечення та Конституцією України мінімальні норми матеріального забезпечення та соціальних послуг у системі соціального страхування.

У разі не реагування на зазначені пропозиції доручити СПО об'єднань профспілок звернутися зі скаргою про порушення прав профспілок у соціальному діалозі до Міжнародної організації праці та поінформувати Європейський соціально-економічний комітет.

Повідомляємо застрахованих осіб та роботодавців, що вирішення вказаних питань та відновлення участі профспілок у діяльності фондів соціального страхування знаходяться у компетенції та цілком залежать від керівництва Уряду України.

Підготовлено робочою групою СПО об'єднань профспілок з членів профспілкової сторони у правліннях фондів соціального страхування, Пенсійного фонду

30 травня 2018 року